

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY 7

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
Dział I					
<ul style="list-style-type: none"> – zna daty obrad kongresu wiedeńskiego; – potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu; – zna członków Świętego Przymierza – wymienia idee polityczne początku XIX w. – rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna; – opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I; – wie, kim był Piotr Wysocki; – wie, kiedy wybuchło – zna rezultat zmagania powstańców – rozumie pojęcie emigracji; – wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu listopadowym; – wymienia twórców kultury polskiej na emigracji; – zna pojęcia: praca organiczna, – pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa – wymienia główne wynalazki XIX w.; – rozumie pojęcia: fabryka, rewolucja przemysłowa; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja; – zna postanowienia kongresu odnośnie do ziem polskich; – wymienia uczestników kongresu; – wymienia państwa, w których doszło do ruchów wolnościowych – wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską; – opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego; – wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz; – wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie – wymienia pierwszego dyktatora powstania; – opisuje wybuch powstania; – opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania; – wskazuje miejsca największych bitew; – wskazuje na mapie tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej; – wymienia przywódców powstania – rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji – wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego; – opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim; – opisuje rozwój gospodarczy i demograficzny przełomu XVIII i XIX w.; – wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy; – ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza; – podaje przykłady obecności idei liberalizmu i konserwatyzmu w życiu politycznym Europy; – opisuje rewolucję lipcową we Francji jako przykład dążeń liberalnych – charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego; – opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego; – rozumie przyczyny ukształtowania się opozycji w Królestwie Polskim; – charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I – analizuje przyczyny powstania; – rozróżnia postawy poszczególnych grup polskiego społeczeństwa wobec wybuchu powstania; – charakteryzuje różne postawy polskich polityków; wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów; – wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji; – charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji – dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach; – podaje przyczyny powstania krakowskiego; – podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej – wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego; – wymienia przyczyny powstawania fabryk; – dostrzega skutki rozwoju komunikacji; – zna postacie: Hipolita Cegielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie – opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie – rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim; – opisuje rolę księcia Ksawerego Druckiego-Lubeckiego w życiu gospodarczym Królestwa; – rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim – wyjaśnia przyczyny upadku powstania; – rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów; – porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice); – rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami – omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki między zaborcami; – wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami; – rozumie politykę władz austriackich wobec szlachty i chłopów w Galicji – rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju gospodarczego i demograficznego; – porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w.; – omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że kongres wiedeński był triumfem konserwatyzmu – opisuje walkę idei liberalnych z konserwatywnymi na przykładzie pierwszej połowy XIX w. – opisuje i analizuje różne postawy - Polaków w zaborze rosyjskim, potrafi podać ich genezę – analizuje wpływ różnych postaw dyktatorów powstania na jego losy – analizuje długofalowe skutki rewolucji przemysłowej 	<p>XIX 1 XIX 1 XX 1 XX 2 XX 4 XX 2 3 XIX 2</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
Dział II					
<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy była wojna krymska; – potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym; – wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włochy – zna postać Ottona von Bismarcka; – wie, co wydarzyło się w roku: 1866, 1871; – wskazuje na mapie obszar cesarstwa niemieckiego – wskazuje na mapie obszar USA w XIX w.; – rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa; – zna postać Abrahama Lincolna; – wie, kto wygrał wojnę secesyjną – wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej; – wymienia mocarstwa kolonialne; – zna pojęcie kolonializmu; – zna określenie „perła w koronie”; – wie, kiedy trwała wojna rosyjsko-japońska, i zna jej wynik 	<ul style="list-style-type: none"> – zna etapy wojny krymskiej; – zna postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldi; – omawia etapy jednoczenia Włoch – wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do zjednoczenia Niemiec; – wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład cesarstwa niemieckiego – wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami; – wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna – opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów; – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje konsekwencje wojny krymskiej; – wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch; – wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu – wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją; – uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec – wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA; – podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej; – wymienia przyczyny zwycięstwa Północy w wojnie secesyjnej; – wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej – uzasadnia europejski wyścig o kolonie; – podaje przyczyny i skutki kolonializmu; – uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym; – opisuje politykę USA na obszarze Chin 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie konsekwencje wojny krymskiej dla Rosji i Zjednoczenia Włoch – uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch; – rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu; – wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy; – wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu jednoczenia Niemiec; – rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec – uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA; – wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem – analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu; – uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie; 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje rolę Garibaldi i Cavoura w Zjednoczeniu Włoch – uzasadnia dlaczego zjednoczenie Niemiec zakłóciło równowagę europejską – wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej – rozumie i analizuje konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów 	<ul style="list-style-type: none"> XXII 1 XXII 1 XXII 2 XXII 3

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
Dział III					
<ul style="list-style-type: none"> – krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym; – rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni – wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka; – wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe; – wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania – zna pojęcie katongi; – wymienia główne represje rosyjskie stosowane wobec Polaków po upadku powstania styczniowego – zna pojęcia: rusyfikacja, Uniwersytet Latający; – wskazuje na mapie obszar zaboru rosyjskiego – wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego; – rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf, rugi pruskie, strajk szkolny; – wie, gdzie wybuchł najstraszniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim; – zna postaci: Michała Drzymały, – wskazuje na mapie – Austro Węgry- i Galicję; 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg manifestacji patriotycznych; – zna postać Aleksandra Wielopolskiego, Romualda Traugutta; – przedstawia programy Białych i Czerwonych – wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania; – opisuje formy walki powstańczej – przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym – wymienia formy rusyfikacji Polaków stosowane przez carat; – podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji – wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych; – przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji; – opisuje walkę w obronie języka polskiego w zaborze pruskim; – opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim – opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej; – wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska; – wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych; – przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego – wyjaśnia genezę i znaczenie branki; – opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów – podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków; – podaje przyczyny klęski powstania styczniowego – opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym; – opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rusyfikacji – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją; – opisuje wpływ polsko-niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce – opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji; – charakteryzuje życie polityczne w Galicji; – przedstawia sytuację gospodarczą zaboru austriackiego – rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nędza galicyjska; 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia działania Wielopolskiego; – wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym – analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów; – porównuje walki z okresu dwóch powstań – listopadowego i styczniowego – przedstawia znaczenie działalności Romualda Trauguttowi jako dyktatora powstania – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej; – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zaboru rosyjskiego – dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków; – porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury; – dostrzega wpływ germanizacji na kształtowanie postaw Polaków w Wielkopolsce – wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji; – opisuje konflikty narodowościowe w Galicji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego – uzasadnia carską politykę wobec Polaków po powstaniu – omawia wpływ sytuacji międzynarodowej Austrii na wprowadzenie autonomii 	<p>XXI 1 XXI 2 3 XXI 4 XXIII 1 3 XXIII 1 2 3 XXIII 1 2 3</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
Dział IV					
<ul style="list-style-type: none"> - zna określenie „epoka pary”; - wskazuje na mapie państwa najlepiej rozwinięte pod względem gospodarczym; - wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX stulecia - zna wynalazki, które uczyniły kulturę masową - wymienia grupy, które walczyły o swoje prawa; - wie, dlaczego o swoje prawa walczyli robotnicy - zna datę: 1905 r.; - zna pojęcie strajk generalny; - zna określenie „krwawa niedziela”; - wymienia i wskazuje na mapie członków trójprzymierza i trójporozumienia; - rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne - wie, kiedy wybuchła I wojna światowa; - wymienia kraje walczące w I wojnie światowej i wskazuje je na mapie; - podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny; - wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w czasie I wojny światowej - wskazuje na mapie Rosję; - wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego; - zna postacie: Mikołaja II, Włodzimierza Lenina - zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego; - wie czym był <i>Akt 5 listopada</i> - wymienia państwo, które przyłączyło się do wojny w 1917 r.; - wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa; - wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej - wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; - wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje znaczenie osiągnięć technicznych: elektryczności, telefonu, samochodu; - wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia; - zna postacie: Thomasa Alvy Edisona, braci Lumière, Alexandra Grahama Bella - wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w.; - zna poglądy socjalistów i narodowców, - wie, na czym polega sprawowanie władzy w monarchii konstytucyjnej i republice - wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich i przedstawia główne punkty ich programów; - wie, kiedy powstały Narodowa Demokracja i Polska Partia Socjalistyczna; - podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim; - opisuje strajki w Łodzi - wie, kiedy powstały trójprzymierze i trójporozumienie; - podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w. - opisuje orientację prorosyjską i proaustriacką; - wskazuje przywódców politycznych poszczególnych orientacji; - wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową - opisuje wojnę pozycyjną; - zna postać arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i wie, gdzie dokonano na niego zamachu - opisuje sposób przejęcia władzy w Rosji przez bolszewików; - wymienia państwa, które wysłały siły interwencyjne do Rosji; - podaje cechy rządów Mikołaja II oraz rządów bolszewickich, dostrzega podstawowe różnice - wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność udziału w bratobójczych walkach; - opisuje działalność Legionów; - wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej; - omawia założenia orędzia Wilsona w sprawie polskiej - wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych; - wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni - przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny światowej; - wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski; - wie, dlaczego 11 listopada 1918 r. uważamy za dzień odzyskania niepodległości 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce; - analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów - opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych; - opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w. - rozumie przyczyny pojawienia się ruchu związkowego i socjalistycznego - wskazuje przyczyny powstawania partii o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym; - przyporządkowuje postacie Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii politycznych - przedstawia poglądy najważniejszych przywódców polskich partii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych; - przedstawia formy działalności polskich partii politycznych - podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego; - wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego - opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania; - charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych; - uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914–1917 - podaje przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji; - przedstawia poglądy Włodzimierza Lenina; - podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r. - rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać przychylność Polaków - omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny; - zna poglądy Woodrowa Wilsona odnośnie do problemu zakończenia wojny; - wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni - zna postacie: Wincentego Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się polskich ośrodków władzy w 1918 r.; - zna postanowienia konferencji paryskiej odnośnie ziem polskich 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów, wymianę myśli - dostrzega wpływ przemian w gospodarce na sposoby sprawowania władzy - wyjaśnia na czym polegało kształtowanie się nowoczesnej świadomości Polaków - omawia związek między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, dostrzega powiązania; - analizuje i omawia działania, dzięki którym Niemcy stali się najsilniejszym państwem w Europie - omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych; - uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego - opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną; - opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików; - rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej; - rozumie znaczenie <i>Aktu 5 listopada</i> oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków - wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych; - rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla sprawy polskiej - omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega współczesne konsekwencje powstania potęg przemysłowych na przełomie XIX i XX w. - wskazuje źródła przemian w zakresie obyczajowych - rozumie założenia polityki Bismarcka wobec Francji - omawia konsekwencje różnego podejścia do kwestii odzyskania niepodległości przez Polskę - wskazuje wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych - analizuje zmiany w Rosji spowodowane rewolucją - analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej - omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazuje czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne - analizuje postawy Polaków i sposób wykorzystania sytuacji międzynarodowej do odzyskania niepodległości przez Polskę; - rozumie wpływ interesów państw Europy Zachodniej na postanowienia konferencji odnośnie ziem polskich 	<ul style="list-style-type: none"> XXII 4 XXII 4 XXII 4 XXIII 4 XXIII 5 XXIV 1 XXV 1 XXIV 2 3 XXIV 4 XXV 1 2 XXIV 2 3 XXVII 1

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
Dział V					
<ul style="list-style-type: none"> – wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa; – zna, przynajmniej jedno postanowienie traktatu wersalskiego; – wie, czym zajmowała się Liga Narodów – wskazuje kino, telewizję i radio, jako narzędzia kultury masowej – zna dwóch przywódców ZSRS; – wymienia, przynajmniej 3 cechy państwa totalitarnego; – rozumie i wyjaśnia skrót ZSRS – wskazuje przywódcę faszystowskich Włoch; – wymienia, co najmniej trzy cechy państwa faszystowskiego – wie, kto przejął władzę w Niemczech w 1933 r.; – rozumie pojęcie III Rzesza; – podaje, przynajmniej 2 przykłady świadczące o tym, że III Rzesza była państwem totalitarnym – wskazuje ziemie zajęte przez III Rzeszę 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje założycieli i państwa członkowskie Ligi Narodów; – wymienia postanowienia traktatu wersalskiego wobec Niemiec; – omawia sytuację Francji, Anglii i USA po zakończeniu wojny; – rozumie pojęcia: katastrofizm, hiperinflacja – rozumie i wyjaśnia pojęcia: kolektywizacja, NEP, socjalizm; – opowiada o traktowaniu obywateli przez władze ZSRS; – wyjaśnia, na czym polegał totalitarny charakter państwa sowieckiego – rozumie pojęcia: faszizm, duce, czarne koszule – opisuje życie w faszystowskich Włoszech; – rozumie pojęcia: nazizm, noc kryształowa, Führer, Republika Weimarska, gestapo, ustawy norymberskie, pucz monachijski – rozumie pojęcia: państwa osi, układ monachijski, Anschluss Austrii; – wie, kiedy doszło do układu monachijskiego, Anschlussu Austrii, powstania osi; 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wszystkie postanowienia traktatu wersalskiego; – wskazuje na mapie państwa powstałe po zakończeniu I wojny światowej – omawia wpływ wielkiego kryzysu na życie codzienne, wskazuje działania podjęte przez rządy, aby je minimalizować – wyjaśnia, dlaczego przeprowadzano tzw. czystki w armii i władzach ZSRS; – wskazuje znaczenie łagrów dla rozwoju przemysłu w ZSRS – podaje przyczyny objęcia władzy przez B. Mussoliniego; – zna datę dojścia faszystów do władzy we Włoszech; – wymienia reformy wprowadzone przez faszystów; – wskazuje przyczyny objęcia władzy przez A. Hitlera; – omawia politykę III Rzeszy wobec Żydów; – omawia politykę gospodarczą III Rzeszy; – zna postanowienia traktatów w Locarno i Rapallo; – wskazuje działania podjęte przez III Rzeszę, łamiące postanowienia traktatu wersalskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i omawia różne cele państw biorących udział w konferencji pokojowej; – wskazuje skutki podpisania i niepodpisania małego traktatu wersalskiego – wskazuje przyczyny i skutki wielkich kryzysów gospodarczych, dostrzega ich powiązanie z polityką wewnętrzną państwa – analizuje wprowadzenie kultu jednostki i jego znaczenie dla utrzymania władzy w ZSRS; – porównuje państwo demokratyczne z totalitarnym – omawia znaczenie traktatów laterańskich – omawia znaczenie postanowień traktatu wersalskiego wobec Niemiec dla powstania i sukcesu NSDAP; – wskazuje przyczyny niechęci nazistów wobec Żydów – wskazuje przyczyny agresywnej polityki III Rzeszy; – omawia politykę zachodniej Europy w stosunku do III Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia długofalowe skutki postanowień traktatu wersalskiego – wyjaśnia wpływ wielkiej wojny na powstawanie nowych kierunków w sztuce i rozwój kultury masowej – analizuje wpływ kolektywizacji i industrializacji na życie codzienne obywateli ZSRS – analizuje rolę propagandy w sukcesie partii faszystowskiej – analizuje rolę propagandy w sukcesie A. Hitlera – omawia przyczyny polityki państw zachodnich w stosunku do III Rzeszy i jej skutki; – omawia przyczyny i proces kształtowania się sojuszu III Rzesza – Włochy-Japonia 	<p>XXVI 2 XXVI 1 XXVI 3 XXVI 3 XXVI 3 XXX 1 2 3</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
Dział VI					
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej – wymienia powstania i wojny, które doprowadziły do ostatecznego kształtu granic państwa polskiego – rozumie pojęcie sanacja – wymienia mniejszości narodowe w Polsce; – opisuje życie codzienne na wsi i w mieście w okresie międzywojennym – wymienia, przynajmniej 3 dokonania gospodarcze II RP; – wie, jaki port został zbudowany w okresie międzywojennym – wie, w jaki sposób walczono z analfabetyzmem; – wie, na czym polegał rozwój kultury masowej w Polsce międzywojennej – wymienia wrogów Polski; – wskazuje kraje, które były sojusznikami Polski; – wie, kiedy i jakie żądania wysunęła III Rzesza w stosunku do Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchła wojna polsko-bolszewicka, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie, zna ich rezultaty; – zna poglądy Dmowskiego i Piłsudskiego w sprawie polskich granic; – zna pojęcie: plebiscyt; – wymienia główne założenia konstytucji marcowej – wie, kiedy uchwalono konstytucję marcową; – zna nazwisko pierwszego prezydenta II RP – wie, kiedy doszło do przewrotu majowego; – opisuje przewrót majowy i rządy sanacji; – wie, co zmieniła konstytucja kwietniowa; – rozumie, dlaczego J. Piłsudski stał się legendą; – porównuje życie na wsi z życiem w mieście; – wymienia wyznania II Rzeczypospolitej – rozumie pojęcia: COP, hiperinflacja, - zna osiągnięcia Polaków na polu literatury, techniki, sportu, filmu – zna koncepcję polityki zagranicznej J. Piłsudskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób Wilno znalazło się w granicach Polski – zna pojęcia: Orłęta Lwowskie, Bitwa Warszawska, „cud nad Wisłą”; – przedstawia trójpodział władzy w konstytucji marcowej; – wie, jak przebiegały wybory na prezydenta – podaje przyczyny przewrotu majowego; – uzasadnia, dlaczego rządy w Polsce po przewrocie majowym nazywano autorytarnymi – omawia stosunki Polaków z mniejszościami narodowymi – wskazuje działania II RP, których celem było podniesienie gospodarcze kraju; – zna działania E. Kwiatkowskiego i W. Grabskiego; – wymienia dziedziny, w których Polska przodowała w nauce i technice – wskazuje okoliczności podpisywania traktatów przez Polskę w okresie międzywojennym; – wie, w jakich okolicznościach Polska zajęła Zaolzie; – wie, co zawierał traktat Ribbentrop-Mołotow 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny i skutki powstań oraz plebiscytów; – rozumie znaczenie wojny z bolszewikami dla kształtowania się granicy wschodniej – rozumie przyczyny zamordowania pierwszego prezydenta – analizuje przyczyny polityczne, które doprowadziły do sięgnięcia po władzę przez J. Piłsudskiego i jego obóz – omawia politykę państwa wobec mniejszości – przedstawia znaczenie COP, wojny celnej i Gdyni dla funkcjonowania polskiej gospodarki – rozumie przyczyny rozwoju kultury masowej i jej znaczenie dla młodego państwa polskiego – omawia polską politykę wobec III Rzeszy i ZSRS, dostrzega jej międzynarodowy kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, dlaczego Bitwa Warszawska, jest jedną z bitew, które decydowały o losach Europy – omawia wady i zalety sceny politycznej Polski w pierwszej połowie lat 20. XX w. – porównuje konstytucje marcową i kwietniową, analizuje przyczyny zmian w konstytucji kwietniowej – podaje genezę konfliktów religijnych i narodowościowych w II RP – wskazuje na negatywne współczesne skutki budowy COP – analizuje dokonania Polaków na polu nauki i techniki oraz ich znaczenie dla gospodarki i obronności kraju – ocenia polską politykę zagraniczną wobec Czechosłowacji i Litwy, wskazuje jej konsekwencje; – ocenia koncepcję polityki zagranicznej 	<p>XXVII 2 3 XXVII 1; XXVIII 2 XXVIII 3 4 XXIX 1 XXIX 2 XXIX 3 XXVIII 5</p>